

ПОВІДОМЛЕННЯ

про утворення разової спеціалізованої вченої ради

Заклад освіти/наукова
установа

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(ідентифікаційний код 02071240)

1. Здобувач ступеня доктора філософії

1.1. ПІБ здобувача ступеня
доктора філософії

Антонюк Дмитро Ігорович

1.2. Освітньо-наукова
програма, яку завершив
здобувач

38599 Політологія (052 Політологія)

1.3. Окремі елементи
освітньо-наукової програми
забезпечуються іншим
закладом вищої освіти/
науковою установою (у тому
числі іноземним)

ні

2. Дисертація

2.1. Тема дисертації

Легітимаційні аспекти антикорупційного контролю в Україні в умовах глобалізації

2.2. Анотація дисертації

Антонюк Д.І. Легітимаційні аспекти антикорупційного контролю в Україні в умовах глобалізації. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.
Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 052 – Політологія. – Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці, 2023.
Дисертаційна робота присвячена актуальній проблемі вивчення сутності й місця антикорупційного контролю в процесі легітимації публічної влади в Україні в умовах глобалізації. Отримання Україною членства в Європейському Союзі та у складі НАТО багато в чому залежить від правильних дій та рішень вітчизняної публічної влади на виконання умов вступу, серед яких протидія корупції набуває першочергового значення. Дотримання визначеного змінами до Конституції України в 2019 році євроінтеграційного курсу неможливе без легітимності української влади як з боку власного народу, так і міжнародної спільноти. З початком активної фази російсько-української війни постала гостра потреба в колективних діях, необхідних для захисту державного суверенітету. Розрізненість і відсутність взаємодовіри в цей час, породженої корупційними зловживаннями в органах влади, зумовлює послаблення обороноздатності України та ставить під загрозу не лише євроінтеграційні перспективи, але й існування України як держави. Саме на вирішення цих проблем і спрямовано дисертаційну роботу, опрацювання теми якої має високу наукову актуальність та велику практичну значущість для подальшого розвитку системи антикорупційного контролю в Україні. Враховуючи це, об'єктом наукового аналізу стало формування та реалізація політики протидії корупції в Україні в контексті глобалізаційних та євроінтеграційних процесів.

Предметом дисертаційного дослідження виступили легітимаційні аспекти антикорупційного контролю як механізму протидії корупції в Україні в контексті розгортання глобалізаційних і євроінтеграційних процесів.

Метою дисертації стало здійснення комплексного дослідження легітимаційного потенціалу механізму антикорупційного контролю в умовах глобалізації. Для її досягнення було вирішено низку конкретних завдань, а саме: визначено теоретико-методологічні засади дослідження антикорупційного контролю в легітимаційних процесах у контексті глобалізації; виокремлено правові й політичні основи антикорупційного контролю як механізму легітимації публічної влади в Україні в умовах європейської інтеграції; проаналізовано особливості антикорупційного контролю як чинники делегітимації влади в Україні; проаналізовано роль антикорупційного контролю у формуванні довіри громадян до інститутів влади; досліджено легітимаційний потенціал інститутів громадянського суспільства в механізмі антикорупційного контролю в Україні.

Дисертація складається з анотації, вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. У вступі обґрунтовано актуальність та своєчасність виконаного дослідження, сформульовано його мету й завдання, подано об'єкт й предмет, методи дослідження, сформульовано наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, описано їх апробацію. У першому розділі дисертаційної роботи розкрито теоретико-концептуальні засади дослідження легітимності як найвищого ступеня довіри та підтримки публічної влади та встановлено зв'язок контролю з процесами легітимації. Його легітимаційний аспект передбачає широку громадську участь у відповідному процесі, особливо щодо виявлення й запобігання корупції. Зазначені методологічні принципи виявлення антикорупційного контролю дозволяють розглядати його у двох вимірах, зокрема як частину політичної системи, що блокує прийняття нецільових рішень, та як самостійний системний механізм, кожен елемент якого відіграє свою роль в антикорупційному процесі. Також визначено критерії оцінювання механізму антикорупційного контролю, серед яких виокремимо ефективність, відповідність процедурним вимогам і європейським цінностям та легітимність.

У наступному розділі розглядається стан антикорупційного контролю в країнах-сусідах України, що належать до так званих молодих демократій та є членами Європейського Союзу, інтеграція нашої держави до якого підтверджена відповідною постановою Верховної Ради. Підтверджено негативний вплив політичної корупції на легітимність влади, що особливо чітко простежується у Польщі та Угорщині на сучасному етапі та підтверджується кількісними даними.

Розкрито взаємозв'язок між рівнем верховенства права та можливостями антикорупційного контролю, що виступають стійким фундаментом конституційної демократії. Ґрунтовне вивчення дозволило виокремити два різновиди поняття довіри: загальна та спеціалізована. Проаналізовано ефективність вітчизняної моделі антикорупційного контролю відповідно до міжнародних стандартів. Визначено ряд ключових недоліків, що гальмують процеси протидії корупції в Україні, серед яких помітно виділяється відсутність достатньої самостійності у відповідних

органів, що в контексті євроінтеграції зокрема зумовлює порушення положень Кримінальної- та Цивільної конвенції Ради Європи.

У третьому розділі визначено й проаналізовано перспективи парламентського контролю в Україні та запропоновано ряд рекомендацій з метою його вдосконалення: впровадити інститут інтерпеляції, забезпечити всебічними можливостями парламент здійснювати контроль за публічними фінансами, розширити функціональний потенціал парламентської опозиції тощо. Запропоновано практичну модель механізму антикорупційного контролю на регіональному рівні, де кожен його елемент поступово долучається до відповідного процесу. Акторами регіонального механізму протидії корупції виступають викривачі, медіа, громадськість, правоохоронні органи та вищі органи державної влади, між якими чітко простежується зв'язок. Відповідно до українських реалій знайшли подальшого розвитку критерії легітимації влади на локальному рівні. Основний акцент зроблено на дослідженні тих критеріїв, які передбачають здійснення нагляду й контролю: ефективна взаємодія/співпраця влади із суспільством, громадський контроль, антикорупційна діяльність, залучення новітніх технологій для удосконалення взаємозв'язку «влада-суспільство», забезпечення публічності публічних органів влади. У разі підтвердження корупційного правопорушення у посадовій особи спеціальним розслідуванням доведено доцільність застосування щодо неї окрім політичної інших форм відповідальності (адміністративної, кримінальної) задля дотримання принципу справедливості, чого наразі не спостерігаємо в Україні.

У заключному розділі сформульовано основні засади функціонування антикорупційних неурядових організацій на національному й локальному рівнях. Оскільки медіа тісно взаємодіють з організаціями громадянського суспільства і НУО, у дисертаційній роботі продемонстровано переваги незалежної журналістики над централізованим висвітленням суспільно важливої інформації для формування позитивного іміджу й довірливого ставлення до офіційної влади під час воєнного стану. Досліджено місце антикорупційної риторики у виборчому процесі, її вплив на електоральний вибір громадян. Доведено неефективність її використання без відповідних практичних дій, що чітко спостерігалось під час двох виборчих кампаній 2019 року в Україні та після їх завершення. Запропоновано власну типологію антикорупційної риторики, яка складається з трьох типів: конструктивна пропонує дієві практичні заходи з подолання корупції; емоційна орієнтована на мобілізацію виборців шляхом впливу на їх емоції; змішана поєднує властивості двох попередніх типів. Запропоновано утворення на території України мережі журналістів-розслідувачів на добровільних засадах, які оперативно й ефективно відстежуватимуть корупційні схеми, нелегальний рух коштів на регіональному й національному рівнях, що дозволить їй з часом інтегруватися до відповідної глобальної мережі антикорупційного контролю.

2.3. Ключові слова дисертації

корупція, антикорупційний контроль, громадський контроль, політична участь, легітимація, легітимність, Україна, глобалізація, євроінтеграція, політичне представництво, штучний інтелект

2.4. Посилання, за яким розміщено текст дисертації <https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/7396>

2.5. Публікації здобувача, зараховані для захисту

Антонюк Д. Антикорупційний контроль: теоретико-методологічні підходи до розуміння та вивчення. Регіональні студії. 2020. № 22. С. 5–9.

Рік	2020
Ключові слова	контроль, антикорупційний контроль, легітимність, легітимація, індикатори корупційності, індикатори антикорупційного контролю
DOI	10.32782/2663-6170/2020.22.1
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/22/22_2020.pdf

Антонюк Д. Основні критерії легітимації публічних органів влади на місцевому рівні. Актуальні проблеми філософії та соціології. 2020. № 27. С. 135–139.

Рік	2020
Ключові слова	легітимність, легітимація, критерії легітимації місцевої влади, антикорупційна діяльність
DOI	10.32837/apfs.v0i27.934
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://apfs.nuoua.od.ua/archive/27_2020/27_2020.pdf

Антонюк Д. Проблеми та перспективи діяльності журналістів розслідувачів в контексті протидії корупції у сучасній Україні. Медіафорум: аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2021. Том 9. С. 159–169.

Рік	2021
Ключові слова	корупція, протидія корупції, журналіст-розслідувач, мережа журналістів-розслідувачів
DOI	10.31861/mediaforum.2021.9.159-169
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://journals.chnu.edu.ua/index.php/mediaforum/article/view/247/179

3. Захист

3.1. Посилання, за яким здійснюватиметься онлайн-трансляція захисту <https://www.youtube.com/channel/UC7PNEvK5g8CET3dTxA-x0yQ>

4. Разова рада

4.1. Дата рішення Вченої ради про утворення разової ради 25.09.2023

Голова разової ради

ПІБ	Круглашов Анатолій Миколайович
Місце роботи	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Посада	завідувач кафедри (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Факультет історії, політології та міжнародних відносин
Науковий ступінь	Доктор наук, 23.00.01 Теорія та історія політичної науки
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	-
ORCID	0000-0003-0611-2698

Публікації за тематикою дисертації

Kruglashov A., Kostenko A. Public oversight of Ukraine's European integration course. *Teorija in Praksa*. 2021. Vol. 58, № 1 (Scopus) (Q3 – <https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=22016&tip=sid&clean=0>).

Рік	2021
Ключові слова	Ukraine, European integration, European integration reforms, public control
DOI	10.51936/tip.58.1.183-198
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85107998263&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&sid=4d0b7bf34a8982416b83a8a674a0afce&sot=b&sdt=b&s=TITLE%28Public+oversight+of+Ukraine%27s+European+integration+course%29&sl=64&sessionSearchId=4d0b7bf34a8982416b83a8a674a0afce

Kruglashov A., Sabadash N. Decentralisation processes in Ukraine: dilemmas of democratisation and national security. *Public Policy and Administration*. 2022. Vol. 21, № 1. P. 22–37. (Scopus).

Рік	2022
Ключові слова	Ukraine, security, decentralisation, reforms of self-government, local democracy
DOI	10.5755/j01.ppa.21.1.28441
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-

s2.0-85128255275&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&sid=f4bf82da03a7d66bc4335ba4a39c50e9&sot=b&sdt=b&s=TITLE%28Decentralisation+processes+in+Ukraine%3A+dilemmas+of+democratisation+and+national+security%29&sl=95&sessionSearchId=f4bf82da03a7d66bc4335ba4a39c50e9

Рецензент

ПІБ	Бурдяк Віра Іванівна
Місце роботи	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Посада	професор (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Факультет історії, політології та міжнародних відносин
Науковий ступінь	Доктор наук, 25.00.02 Механізми державного управління
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	-
ORCID	0000-0003-0037-2173

Публікації за тематикою дисертації

Kozlovskiy S., Grynyuk R., Baidala V., Burdiak V., Bakun Y. Economic Security Management of Ukraine in Conditions of European Integration. Montenegrin Journal of Economics. 2019. Vol. 15, № 3. P. 137–153 (Scopus) (Q2 <https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=21100854712&tip=sid&clean=0>).

Рік	2019
Ключові слова	innovative development, integration, public administration, threats to economic security
DOI	10.14254/1800-5845/2019.15-3.10
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85073447378&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&sid=69b396d8da59cf5fa8918b5ef37f1ca9&sot=b&sdt=b&s=TITLE%28Economic+Security+Management+of+Ukraine+in+Conditions+of+European+Integration%29&sl=84&sessionSearchId=69b396d8da59cf5fa8918b5ef37f1ca9

Burdiak V. Civil Society Organizations as a Catalyst for Political Change in the Republic of Bulgaria. Modern Historical and Political Issues. Journal in Historical and Political Sciences. 2023. Vol. 47. P. 185–194.

Рік	2023
Ключові слова	Bulgaria, civil society organizations, dissident structures, control, legitimation, political transformation
DOI	10.31861/mhpi2023.47.185-194
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні

Посилання	https://mhpi.chnu.edu.ua/index.php/issues/article/view/411
-----------	---

Рецензент

ПІБ	Ротар Наталія Юріївна
Місце роботи	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Посада	професор (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Факультет історії, політології та міжнародних відносин
Науковий ступінь	Доктор наук, 23.00.02 Політичні інститути та процеси
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	–
ORCID	0000-0002-6430-3460

Публікації за тематикою дисертації

Ротар Н. Діджиталізація політичної участі громадян Європейського Союзу як інструмент подолання дефіциту демократії. Історико-політичні проблеми сучасного світу. 2022. Том 45. С. 163–175.

Рік	2022
Ключові слова	політична участь, дефіцит демократії, Європейський Союз, діджиталізація демократії, електронна участь
DOI	10.31861/mhpi2022.45.163-175
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://mhpi.chnu.edu.ua/index.php/issues/article/view/383

Ротар Н. Інституційне оновлення деліберативної моделі політичної участі громадян ЄС. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2022. № 3(14). С. 234–252.

Рік	2022
Ключові слова	деліберативна демократія, політична участь, політична участь, Конференція про майбутнє Європи, деліберативна модель політичної участі, Європейський Союз, публічна політика, інституційне оновлення
DOI	10.29038/2524-2679-2022-03-234-252
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/283

Ротар Н. Функціональні особливості європейської громадянської ініціативи як інноваційного формату політичної участі в Європейському Союзі. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2021. № 3(11). С. 235-256.

Рік	2021
-----	------

Ключові слова	демократія участі, діалогова модель політичної участі, петиція, Європейський Союз, Європейський парламент
DOI	10.29038/2524-2679-2021-03-235-256
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/202

Офіційний опонент

ПІБ	Милосердна Ірина Михайлівна
Місце роботи	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Посада	Доцент (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Факультет міжнародних відносин, політології та соціології
Науковий ступінь	Кандидат наук, 23.00.02 Політичні інститути та процеси
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	10.11.2011
ORCID	0000-0003-2083-9500

Публікації за тематикою дисертації

Myloserdna I., Prokhorenko A., Savon K. Selected issues of implementing measures to prevent corruption during martial law. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2022. Vol. 8, № 3. 134–142. (Web of Science)

Рік	2022
Ключові слова	martial law, corruption, prevention of corruption, anti-corruption restrictions, military officials
DOI	10.30525/2256-0742/2022-8-3-134-142
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000889480700012

Милосердна І.М. Антикоруційна політика: міжнародні стандарти та досвід країн Східної Європи. *Політичне життя*. 2020. Вип. 4. С.30–38.

Рік	2020
Ключові слова	корупція, антикорупційна політика, інституціоналізація боротьби з корупцією, країни Східної Європи
DOI	10.31558/2519-2949.2020.4.4
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні

Посилання	https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/9532
Милосердна І.М. Участь громадянського суспільства у протидії корупції: досвід країн Центрально-Східної Європи. Політичне життя. 2019. № 3. С. 37–43.	
Рік	2019
Ключові слова	громадянське суспільство, корупція, антикорупційна протидія, ЦСЕ
DOI	10.31558/2519-2949.2019.3.6
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://nbuv.gov.ua/UJRN/pollife_2019_3_8

Офіційний опонент

ПІБ	Вінникова Наталія Анатоліївна
Місце роботи	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Посада	Професор (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Філософський факультет
Науковий ступінь	Доктор наук, 23.00.02 Політичні інститути та процеси
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	–
ORCID	0000-0001-5941-7562

Публікації за тематикою дисертації

Vinnykova N., Fisun O. De-etatism of state sovereignty and the formation of Global Maidan. Ideology and Politics Journal. 2021. Vol. 1, № 17. P. 72–86. (Scopus).

Рік	2021
Ключові слова	legitimacy, political governance, political representation, state sovereignty
DOI	10.36169/2227-6068.2021.01.00004
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85108688689&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&sid=e5c6cfa0a1e314425ac468d885940eb4&sot=b&sdt=b&s=TITLE%28De-etatism+of+state+sovereignty+and+the+formation+of+Global+Maidan%29&sl=77&sessionSearchId=e5c6cfa0a1e314425ac468d885940eb4

Вінникова Н.А. Цифрові технології у боротьбі з глобальною корупцією. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Питання політології». 2022. № 41. С. 30–39.

Рік	2022
Ключові слова	глобальна корупція, цифрові технології, штучний інтелект, блокчейн, смарт-контракти, глобальне управління, Європейський Союз
DOI	10.26565/2220-8089-2022-41-04
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://periodicals.karazin.ua/politology/article/view/21527

Вінникова Н.А. Штучний інтелект у контексті глобального управління. Науковий журнал «Politicus». 2022. Вип. № 3. С. 65–70.

Рік	2022
Ключові слова	штучний інтелект, міжнародні організації, глобальне управління, цифровий світовий порядок
DOI	10.24195/2414-9616.2022-3.10
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://politicus.od.ua/3_2022/10.pdf

Підтвердження

Я підтверджую, що:

- я належним чином уповноважений/а закладом освіти/науковою установою на подання цього повідомлення, і за потреби надам документ, який підтверджує ці повноваження
- усі відомості, викладені у цьому повідомленні, є достовірними

Документ підписаний електронним підписом

Петришин Роман Іванович

04.10.2023